

МАУП

Навчально-науковий інститут управління, економіки та бізнесу

Кафедра управління персоналом та економіки праці

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Директор ННІУЕБ

_____ І.А Семенець-Орлова
"_____" "_____" 2024 р.

Схвалено на засіданні кафедри УПЕП

Протокол № 1 від "30" серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

_____ Г. А. Дмитренко

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тренінг з психології управління

спеціальності: _____ 051 «Економіка»
(шифр і назва спеціальності)

освітнього рівня _____ бакалавр
(назва освітнього рівня, ОКР)

Освітньої програми: **«Управління персоналом та економіка праці»**

Розробник силабусу навчальної дисципліни:

Головач Наталія Василівна - кандидат педагогічних наук, доцент,
професор кафедри управління персоналом та економіки праці

(підпис)

Викладач:

Головач Наталія Василівна - кандидат педагогічних наук, доцент,
професор кафедри управління персоналом та економіки праці

(підпис)

Силабус розглянуто на засіданні управління персоналом та економіки праці
Протокол від "30" серпня 2024 р. № 1

Завідувач кафедри _____ Г.А.Дмитренко
(підпис)

Силабус перевірено

28.08.2024 р.

Заступник директора _____ І .І. Каліна
(підпис)

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Тренінг з психології управління
Шифр та назва спеціальності	051 «Економіка»
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова
Кількість кредитів і годин	4 кредита/120 год Лекції : 28 Семінарські заняття: 28 Самостійна робота студентів: 64
Терміни вивчення дисципліни	7 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	іспит
Сторінка дисципліни на сайті	http://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-ekonomiki.htm

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

	<i>Головач Наталія Василівна</i>
	кандидат педагогічних наук
	доцент
	професор кафедри управління персоналом та економіки праці
Дисципліни, які викладає НПП	Вступ до спеціальності «Економіка», Управління персоналом, Мотивація персоналу, Розвиток персоналу, Служба персоналу, Маркетинг персоналу, Просемінар з економіки та управління персоналом, Психологія виробничих груп, Теорія і практика само менеджменту, Тренінг з психології управління
Напрями наукових досліджень	Економіка, управління персоналом, мотивація персоналу, розвиток персоналу, управління трудовим потенціалом, стратегія розвитку освіти, формування та розвиток громадянського суспільства
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://orcid.org/0000-0002-6215-6575 https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=HYF-CfMAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	n_golovach@ukr.net
Контактний тел.	+38(097)8855323
Телефон кафедри	(044) 490-95-00, вн. 15-14
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-ekonomiki/kafedra-upravlinnya-personalom-ekonomiki-praci.html

Анотація курсу. Ця програма запропонована для вивчення дисципліни «Тренінг з психології управління» як спеціальний курс у закладах вищої освіти, навчальних центрах та інститутах підготовки і підвищення кваліфікації кадрів.

Викладається одночасно з наступними дисциплінами: управління персоналом, фізіологія і психологія праці, економіка праці та соціально-трудові відносини, гроші та кредит, організація праці, управління трудовим потенціалом, мотивування персоналу,.

Викладається перед дисциплінами: управління розвитком персоналу, менеджмент персоналу, психологія виробничих груп, просемінар з управління персоналом та економіки праці

Мета: розширення уявлень про управління як способи організації та керівництво малою групою, активізація управлінського потенціалу як сукупності умінь самоуправління і управління іншими людьми.

Завдання дисципліни:

- Розглянути психологічні основи управління. Оцінка управлінських якостей. Усвідомлення себе як керівника.

- Вивчити управлінські ролі, особливості їх прояву.

- Виявити власний управлінський потенціал. Провести аналіз ресурсів і обмежень для нарощування управлінського потенціалу.

- Навчитися прийомам, методам придбання авторитету в колективі.

- Розвивати навички управління.

- Розвиток індивідуального стилю управління.

- Оволодіння прийомами та техніками створення персонального бренду та формування іміджу лідера.

- Освоїти технології зміцнення управлінських позицій в емоційно-напружених, проблемних ситуаціях.

- Розширення соціальної та комунікативної компетентності.

- Розвиток навички самоаналізу.

- Оволодіння активним стилем спілкування і розвиток відносини партнерства.

- Розвиток творчого підходу до вирішення завдання.

- Освоєння навичок впливу на групу.

- Регуляція власного емоційного стану.

До завдань курсу входить також оволодіння студентами вміння практично застосовувати набуті теоретичні знання в системі управління виробничими конфліктами. В процесі тренінгу учасникам дається можливість побачити зі сторони свої управлінські схильності (потенціал), відчувати переваги і труднощі управлінських позицій, визначити для себе свої сильні і слабкі сторони щодо управління в тих чи інших ситуаціях, оволодіти техніками управлінського впливу та згуртування групи, розвинути управлінські вміння.

Для вирішення завдань, передбачених програмою, визначені такі методи активного навчання: проблемні лекції, семінари і тематичні дискусії, контрольні та випускні роботи, імітаційні вправи, аналіз ситуацій, розігрування ролей, ділові ігри, тренінги.

Пререквізити та постреквізити навчальної дисципліни: Курс «Тренінг з психології управління» безпосередньо пов'язаний з дисциплінами економіка, менеджмент, маркетинг, мікроекономіка, макроекономіка, економіка підприємств соціологія, психологія, психологія управління, конфліктологія, кадрове діловодство, управління персоналом, трудове та господарське право, економіка праці, охорона праці, організація та оплата праці, економіка праці і соціально-трудові відносини, ринок праці та ін.

Програмні компетентності.

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
Здатність визначати та розв'язувати складні задачі та проблеми формування та управління групами	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Підсумкове (залік)
Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	Частково, в аспекті виконання завдань, передбачених професійною діяльністю за спеціалізацією освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність формулювати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси.	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Здатність практично застосовувати набуті теоретичні знання в системі управління виробничими конфліктами	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання

Зміст навчальної дисципліни.

№	Т е м и	Кількість годин, з них:						Примітка
		Лекції	Семі - нари	Прак-тичні занят.	Інд. конс. роб.	СРС	Фор-ма контролю	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Організаційно-методологічні основи тренінгу з психології управління								
1.	Поняття соціально-психологічного тренінгу	1	1		2	2	У	
2.	<i>Принципи тренінгової роботи</i>	1	1		2	2	У	
3.	Методичні вимоги, спільні для учасників і керівника тренінгу. Методичні положення, обов'язкові для ведучого тренінгової групи.	2	1		2	2	У	
4.	<i>Основний тематичний план тренінгу з психології управління</i>	2	1			2		МКР
Змістовий модуль 2. Психологія ефективного управління								
5.	Управлінська компетентність. Стили управління	2	1		2	2	СР	

6.	Структура образу керівника. Способи позиціонування управлінських якостей.	2	1		2	2	СР	
7.	Персональний бренд керівника. Формування іміджу	2	1		2	2	ПК	
8.	Регуляція власного емоційного стану. Саморегуляція для керівника.	2	2		2	1	СР	
9.	Психологічні засади ефективної комунікації	2	1				СР	
10.	Стратегія поведінки в конфліктній ситуації. Техніки вирішення конфлікту.	2	2					
11.	Управління мотивацією персоналу і розвиток підлеглих.	2	2		2	1		МКР
ВСЬОГО – 120 год.		20	14		18	18		

Форми контролю: усне опитування – У

модульна контрольна робота –МКР

перевірка завдань для самостійної роботи – СР

Технічне й програмне забезпечення /обладнання – програми та сервіси для перевірки оригінальності текстів (Plagiat, Antiplagiat, Unicheck). Ознайомитися із наявними в Академії програмами і сервісами можна: корп. №24)

- Передбачає автоматизацію розрахунку та обліку заробітної плати в програмі, автоматизацію діяльності як менеджерів по персоналу, які приймають рішення по різних аспектах управління персоналу, розміру заробітної плати персоналу, так і бухгалтерів – для розрахунків заробітної плати.

9. Політика курсу - Передбачає роботу в команді.

- Клімат в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної самоіронії.
- Виконання завдань у встановлений термін.
- Відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача.
- Дотримання академічної доброчесності.
- Презентації та доповіді мають бути авторськими і оригінальними.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з двох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин:

- **Змістовий модуль 1 «Організаційно-методологічні основи тренінгу з психології управління»** (лекційні теми 1-4, семінарські теми 1-4);
- **Змістовий модуль 2 «Психологія ефективного управління»** (лекційна тема 5-11, семінарські теми 5-11).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації.**

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути Вашу увагу до найбільш важливих питань теми лекції, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формулювати висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу технічними засобами навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання як робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічний виступ, групові проекти та кейс-завдання.

Ви працюєте з інформацією вдома, зокрема з використанням мережі Інтернет (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконуєте усні та письмові завдання, виступаєте з доповідями і презентаціями, підготовленими як групою так і індивідуально, моделюєте поведінку у конкретних професійних ситуаціях. Програмою курсу передбачено такі проекти:

- Виступ за темою **індивідуального завдання** (тематика і критерії оцінювання див.: *Робоча навчальна програма дисципліни*).
- Виступ-інформування за темами семінарських занять;
- Графоаналітичні завдання;
- Розрахункові завдання.

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKnl0dfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	7	7	11	11
Відвідування семінарських занять	1	4	4	5	5
Відвідування практичних занять	1	-	-	-	-
Робота на семінарському занятті	10	4	40	5	50
Робота на практичному занятті	10	-	-	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	7	35	4	20
Виконання модульної роботи	15	1	15	1	15
Виконання ІНДЗ	15				
Разом		103		98	
Максимальна кількість балів:		201			
201:100=2,01. Студент набрав X балів; Розрахунок: X:2,01 = загальна кількість балів.					

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Під час вивчення курсу виконуються завдання для самостійних робіт до кожної з 15 тем (завдання до самостійної роботи див.: *Робоча навчальна програма дисципліни*). **Критерії оцінювання:**

- змістовність – 4 бали
 - відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бали.
- Максимальна кількість балів за самостійну роботу – **5 балів**.

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання індивідуальних завдань-кейсів у формі презентації за тематикою **самостійного вивчення матеріалу** відповідного змістового модуля (5 хв. зі слайдами).

Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти:

- Слайди до презентації – 3 балів
- Повнота розкриття теоретичного питання теми – 10 балів
- Тестове завдання – 5*1бал=5 балів
- Якість інформації – 5 балів
- Самостійність та креативність – 2 балів

Максимальна кількість балів - 25 балів.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік.

Відбувається у формі екзамену згідно з «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю (див.: Робоча навчальна програма дисципліни).

Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Основна:

1.Бондарчук О. І. Соціально-психологічні основи особистісного розвитку керівників загальноосвітніх навчальних закладів у професійній діяльності : монографія / О. І. Бондарчук. – К. : Наук. світ, 2008. – 318 с.

2.Брич В. Я., Корман М. М. Психологія управління: Навч. посіб. - К.: Кондор, 2013. - 384 с.

3.Власова О. І., Кушерець В. І., Никоненко Ю. В. Соціальна психологія організацій і управління: підруч. - К.: Знання України, 2012. - 467с.

4.Гончарук Н., Серьогін С. Формування якостей керівника у державному управлінні // Вісн. НАДУ. – 2003. – № 3. – С. 137 – 147.

5.Дзвінчук Д. Підвищення кваліфікації як процес і результат розвитку компетентності // Вісн. УАДУ. – 1999. – № 1. – С. 190 – 194.

6. Загороднюк С. Соціально-психологічні аспекти управлінського спілкування // Зб. наук. пр. УАДУ. – К., 2002. – Вип. 2. – С. 297 – 304.
7. Карамушка Л. М. Психологічні тренінги для підготовки менеджерів та персоналу освітніх організацій (реалізація технологічного підходу) : Навч. посібник. Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2022. 144 с.
8. Козієвська О. Про необхідність підвищення загальної культури мовлення // Вісн. УАДУ. – 2001. – №1. – С. 347 – 352.
9. Коваленко С., Харченко І. Ефективні методи управління колективом – важлива складова державної влади // Зб. наук. пр. УАДУ. – К., 1999. – Вип. 1. – С. 237 – 241.
10. Лефтеров В. О. Методика проведення практичних занять з елементами тренінгу з «Психології управління» : практикум / В. О. Лефтеров., О. М. Цільмак. – Одеса : Фенікс, 2019. – 52 с.
11. Нестеренко Л. Соціально-психологічний тренінг як елемент удосконалення комунікації державних службовців // Актуальні проблеми державного управління на новому етапі державотворення: Матеріали наук.-практ. конф. за міжнародною участю (31 травня 2005р., Київ). – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – Т.1. – С.294-296.
12. Ходаківський Є.І., Богоявленська Ю.В., Грабар Т.П. Психологія управління: навч. посіб. - 2-ге вид. - К.: ЦУЛ, 2009. - 608 с.

Додаткова

13. Бакаленко О.А. Психологія управління: навчальний посібник. Харків: ХНУРЕ, 2020. 120с.
14. Єременко Л. В., Ісакова О. І. Психологія управління: посібник для самостійної роботи студентів. Мелітополь: ФО-П Однорог Т. В., 2020. 79 с.
15. Жавнерчик О.В. Психологія управління: Конспект лекцій. Одеса: ОДЕКУ, 2020. 161с.
16. Карамушка, Л.М. (Ред.) (2018). Психологічні технології підготовки освітнього персоналу до розвитку організаційної культури в умовах соціальної напруженості: монографія. [Електронний ресурс]. Київ: Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України. Режим доступу: <http://lib.iitta.gov.ua/712691/ISBN978-966-97846-6-7>
17. Карамушка, Л.М., & Заїка, І.В. (2016). Соціальна фрустрованість освітнього персоналу: зв'язок із типами організаційної культури загальноосвітніх навчальних закладів. Організаційна психологія. Економічна психологія, 2–3 (5–6), 80–89.
18. Кісіль З. Р. Психологія управління [Текст] : навч.-метод. посіб. / З. Р. Кісіль, О. Г. Угрин ; Львів. держ. ун-т внутр. справ. Львів : Львів. держ. ун-т внутр. справ, 2018. 507 с.
19. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Психологія управління : Навчальний посібник. Харків: видавництво «Університетська книга». 2022. 648 с.
20. Кісіль З.Р., Швець Д.В. Психологія управління: Навчальний посібник у схемах, таблицях, коментарях. Одеса: Видавництво ОДУВС, 2023. – 208 с.
21. Кроуплі Д. Х. Психологія інновацій в організаціях. Харків : Гуманіт. центр, 2019. 346 с.
22. Мартинець Л. А. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : навч. посібн. Вінниця, 2018. 196 с.
23. Постоян Т. Г. Моделювання процесу формування соціально-психологічної компетентності майбутнього менеджера освіти: зб. матеріалів XIV міжнародної науково-практичної інтернетконференції «Актуальні дослідження в соціальній сфері» (18 листопада 2019 р.). Одеса: ОНПУ, 2019. С. 100-102.
24. Старовойтенко Н. В. Психологія управління: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни [Електронний ресурс] / авт.-упор. : Н. В. Старовойтенко, В. І. Осипенко, І. А. Чемерис, Л. І. Білик, С. І. Ключка ; М-во освіти і науки України, ЧДТУ. – Черкаси : ЧДТУ, – 2020. – 300 с.
25. Що таке коучинг і в чому секрет його ефективності. *Моя планета: вебсайт*. URL: <http://myplanet.com.ua/?p=18373>
26. Ягоднікова В.В. Психологія управління: навч. посіб. Одеса.: Букаєв В.В., 2022. 135с.

27. Яшник С.В., Омельченко Л.М., Костюк Д.А. Психологія управління: Навчальний посібник / Укл.: Яшник С.В. – К.: РПФ «КОМПРІНТ», 2020. – 216 с.

Інформаційні Інтернет ресурси

28. Сайт HR-Ліга – Спільнота кадровиків та спеціалістів з управління персоналом // [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [www. hrliga.com](http://www.hrliga.com).